בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ג', י' בכסלו תשס"ח (20 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

*ברוח של "כל ישראל ערבין זה בזה", אתמול, **ט' בכסלו** תרע"ה – [27.11.1914], **נוסד ה"ג'וינט"**, ועד הסיוע המאוחד של יהודי אמריקה. התחיל בעזרה ליישוב בארץ ולקהילות במזרח אירופה בזמן מלחמת העולם ה-I, ומאז עוסק בחינוך, בריאות, שיקום, הגירה וכו' ליהודים במצוקה. (בישראל: **מלב"ן**).*

ועד הסיוע המאוחד (American Jewish Joint Distribution Committee) - של יהודי אמריקה ארגון צדקה יהודי-אמריקני שהוקם במטרה להגיש עזרה ליהודי העולם בסיוע כספי ישיר ובהקמת מפעלי שיקום ובנייה. מאז הקמתו תמך הג'וינט בקהילות יהודיות ביותר מ-85 מדינות.

הארגון נוסד בשנת 1914 בארצות-הברית, מאיחודם של שלושה ועדים שעסקו בהגשת עזרה ליהודי אירופה. בתחילה היתה מטרתו הגשת עזרה ליהודי אירופה בימי מלחמת העולם הראשונה. בשנות המלחמה עסק הארגון באספקת מזון ולבוש לפליטי המלחמה באירופה וליישוב בארץ- ישראל. לאחר המלחמה אסף כספים למען פליטי רוסיה ופולין שברחו מאימת הפוגרומים וסייע לקהילות להשתקם ולהקים תוכניות עזרה הדדית ומוסדות חינוך ותרבות. בפולין, בצ'כוסלובקיה, ברומניה, בבולגריה, באוסטריה, בטורקיה ובמדינות הבלטיות יסד הג'וינט איגודים שיתופיים וקופות מלווה לייצור ולמתן הלוואות בתנאים נוחים. הג'וינט שיתף פעולה עם גופים כמו **יק"א** (חברת התיישבות היהודים) ו"**אורט**" (ברוסית: ראשי תיבות של **חברה להפצת מלאכה ועבודה** [לא ידעתי! מג]) בתחומי החינוך, הבריאות, ההשכלה וההתיישבות החקלאית. זמן מה סייע באמצעות ה"אגרו-ג'וינט" בהתיישבות החקלאית של יהודים באוקראינה, ביוזמת (**!**) ממשלת ברית-המועצות, וכך הציל מרעב וממוות אלפי משפחות של יהודים, שקיבלו זכויות של איכרים. ה"אגרו-ג'וינט" סולק מברה"מ ב-1938.

עם עליית הנאצים לשלטון בגרמניה הפנה הג'וינט את מאמציו לעזרה ליהודיה. הג'וינט נתן ליהודי גרמניה הלוואות, הקים מסגרות להסבה מקצועית למי שנאלצו לעזוב את עסקיהם או את מקצועותיהם בגלל חוקי נירנברג ועזר לפתוח בתי-ספר מיוחדים לילדים יהודים שגורשו מבתי-הספר הכלליים. כמו כן העביר הארגון כספים למחתרת היהודית בפולין. ואולם, פעולתו העיקרית של הג'וינט היתה הסיוע בהצלתם של יהודי אירופה - הוא מימן את בריחתם של כ-180,000 יהודים מהארצות הכבושות.

לאחר המלחמה התרכז הג'וינט בשיקום מאות אלפי הפליטים היהודים במחנות העקורים באירופה. חלק מהפליטים קיבלו הכשרה מקצועית בסיועו, כדי שיוכלו להרוויח את לחמם. לפני קום המדינה עלו לארץ-ישראל כ-115,000 יהודים בעזרת הג'וינט, ורבים אחרים היגרו בסיועו לארצות-הברית, לקנדה, לאוסטרליה ולדרום אמריקה. הג'וינט השתתף גם בארגון ההעפלה, ותמך ב-50,000 המעפילים שכלאו הבריטים במחנות בקפריסין. במערב אירופה סייע הג'וינט לקומם את הקהילות שחרבו במלחמה, להקים בהן מנהיגות חדשה ולחדש את מוסדותיהן. עם פרוץ המלחמה הקרה נסגרו מוסדותיו

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי** בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ג', י' בכסלו תשס"ח (20 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ברוב מדינות מזרח אירופה, אך הוא הצליח להעביר בדרך לא דרך סיוע ליהודים שמעבר למסך הברזל. בשנות ה-80 שב לפעול במזרח אירופה בגלוי.

בשנותיה הראשונות של מדינת ישראל סייע הג'וינט, בשיתוף הסוכנות היהודית, לכ-440,000 יהודים ממזרח אירופה, מצפון אמריקה ומארצות המזרח לעלות ארצה. רבים מהעולים היו זקנים או שלא היו יכולים לדאוג לעצמם מסיבות אחרות, ולמענם הקים הג'וינט את קרן מלב"ן (**מ**וסד **ל**טיפול **ב**עולים **נ**חשלים) - רשת של מוסדות שיקום, אשפוז ודיור לקשישים, לנכים ולמוגבלים.
בישראל שינה הארגון בהדרגה את מעמדו ממפעיל שירותי תמיכה לנזקקים ולעולים חדשים ל**קטליזטור** של שינוי חברתי. בכלל זה העביר בשנת 1969 את כל מתקני מלב"ן לממשלה כדי לשפר את השירותים החברתיים בדרך של שותפות אסטרטגית עמה. במסגרת שותפות זו פיתח הג'וינט מודלים של תוכניות עבודה שאפשרו להמשיך להפעיל את הפרויקטים בלי תלות בו.
בשנת 1983 קיבל הג'וינט את רשותה של ממשלת אתיופיה לפעול בחבל גונדר למען יהודי אתיופיה. לאחר מכן סייע בהעלאת יהודי אתיופיה - מפעל ששיאו במבצע שלמה בשנת 1991.

כיום הג'וינט ממקד את מאמציו בשיפור תנאי חייהם של נזקקים - זקנים, ילדים ובני נוער בסיכון, עולים חדשים ואחרים - ובשיפור איכותו של השירות הציבורי באמצעות הכשרתם מי שמנהלים את השירות ומספקים אותו, טיפוח ארגוני מתנדבים, מחקר ועוד.
במסגרת תוכניתו ל"תיקון עולם" הג'וינט שולח תרומות ומתנדבים לעזרתם של נפגעי אסונות בעולם. בכלל זה הושיט הארגון עזרה רבה לנפגעי אסון הצונאמי בדרום-מזרח אסיה בשנת 2004. [http://www.knesset.gov.il/lexicon/heb/joint.htm]

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי** בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל